OGLAŠAJTE V NAJBOLJŠEM SLOVENSKEM ČASOPISU
★
Izvršujemo vsakovrstne tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN THE BEST SLOVENE NEWSPAPER
★
Commercial Printing of All Kinds

VOL. XXXV.—LETO XXXV. CLEVELAND, OHIO, WEDNESDAY (SREDA), DECEMBER 24, 1952 ŠTEVILKA (NUMBER) 253

Novi grobovi

HENRY BLASKO

Po enoletnem rahlem zdravju je srčna kap včeraj zadela Henry Blasko, st., starega 71 let, ki je kmalu nato umrl. Stanoval je na 22601 Nicholas Ave. Soproga Frances je umrla leta 1949. Doma je bil iz Lokavca pri Ajdovščini na Primorskem. Bil je član društva Vipavski raj št. 312 SNPJ. Zadnja tri leta je bil v pokoju.

Tukaj zapušča pet otrok: Henry ml., Mrs. Sophie Gordon, Mrs. Christine Hospodar, August in Mrs. Pauline Klemenc, pet vnukov in več sorodnikov. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8.45 uri iz pogrebnega zavoda Joseph Žele in sinovi, 458 E. 152 St. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek ob 4. uri popoldne.

ANTON UDOVEC

Snoči je preminil na svojemu domu Anton Udovec, star 69 let, stanujoč na 3599 E. 78 St. Doma je bil iz vasi Domočevec, fara Boštanj na Dolenjskem, odkoder je prišel v Ameriko pred 50. leti. Bil je član društva Bled št. 20 SDZ.

Tukaj zapušča soprogo Mary, rojena Pribel, hčere Mrs. Anna Roble, Mrs. Mary O'Keefe in Mrs. Josephine Dikovitsky, sina Antona, vnuke in vnukinje, brata Franka v Milwaukee in v starem kraju eno sestro. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 8.15 uri iz Louis Ferfolia pogrebnega zavoda v cerkev sv. Lovrenca ob 8.45 uri in nato na pokopališče Calvary.

JOSEPH KLOBUČAR

Kakor smo včeraj poročali, je po dolgi bolezni umrl v ponedeljek zvečer na svojemu domu Joseph Klobučar, star 63 let, stanujoč na 1157 Norwood Rd. Doma je bil iz sela Sela, občina Moravice, fara Delnice, odkoder je prišel v Ameriko pred 45 leti. Delal je 30 let pri Westinghouse družbi. Bil je član društva sv. Josipa št. 99 HBZ in kluba Goranin.

Tukaj zapušča soprogo Tino in več sorodnikov tu in v stari domovini. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9:30 uri iz Zakrajškovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Pavla ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

ANTONIA LEKŠAN

Po kratki bolezni, o kateri niso menili, da je resna, je snoči nagloma umrla poznana Antonia Lekšan, rojena Branicelj, p. d. Juretova. Umrla je ko je v družbi svojega moža gledala televizijsko predstavo na domu na 267 E. 260 St. Doma je bila iz Dolenjevas pri Cerknici, odkoder je prišla v Ameriko leta 1906. Družina je preje stanovala na E. 167 St. in Grovewood Ave., pred dvemi leti pa se je preselila na zgornji naslov. Bila je članica društva Marije Magdalene št. 162 KSKJ, društva Carniola Hive št. 493 L TM in društva sv. Ane št. 4 SDZ.

Tukaj zapušča soproga Andrew, štiri otroke: Mrs. Antoinette Hlad, John, Anthony in Mrs. Josephine Bozich, 10 vnukov tri brate: Franka in Johna v Clevelandu ter Josepha v

(Dalje na 2. strani)

Razmišljanje o božiču

Božični čas je za večji del čitateljev tega časopisa v prvi vrsti čas spominov, ki so seveda subjektivni, ali z drugimi besedami povedano—osebni in torej tako različni, kakor so bile različne življenjske izkušnje in poti in pa merila, ki nam služijo v odločanju med važnim in nevažnim, pomenljivim in nepomenljivim. A božični čas je poleg tega tudi tisti čas, ki nas tradicijsko pozivlja, da vsaj trenotno obstanemo in bežno premotrimo stanje sodobnega človeka v zrcalu tistih moralnih in etičnih naukov, ki naj bi bili jedro in bistvo krščanske miselnosti. Ko pa smo izrekli te besede, postane seveda takoj očitno, da medtem ko je božič praznik, ki se predvsem obhaja v znamenju poveličevanja ideala miru med ljudmi, "ki so dobre volje," pa božič ni niti edini in tudi ne največji praznik krščanskega sveta. To je treba naglasiti, da se nam podoba ne izmaliči, temveč da bomo v stanju videti jo v odnosu z ostalimi enako vrednimi činitelji, ki so bili na delu skozi stoletja pri oblikovanju zapadno-evropskega, t. j. krščanskega sveta, čigar člani smo mi vsi, bodisi da pripadamo kaki verski konfesiji ali nobeni. Kajti vsi stojimo na ramah preteklosti, in njeni duhovni dediči smo prav tako tisti, ki preteklost preklinjamo, kakor oni, ki jo blagoslavljamo.

Prvo, kar je takoj jasno, ko primerjamo ideal krščanstva z resničnim stanjem stvari v svetu, kjer delajo odločitve narodi, ki so krščanski nominalno ali po svojih tradicijah, je skoraj groteskni paradoks—da so ravno ti narodi najbolj bojeviti. V obdobju, ki ne šteje niti toliko let, kolikor jih preživi povprečni človek, so ti krščanski narodi—Nemci, Rusi, Francozi, Angleži, Amerikanci, Italijani in drugi—izbojevali dve svetovni vojni in celo vrsto manjših oboroženih konfliktov, in se pripravljajo že na tretjo. Ampak to ni nekaj sodobnega ali izjemnega. Iz zgodovine izvemo, da mir na našem planetu ni redno ali normalno stanje, temveč je nekaj izvanrednega, ali abnormalnega. Razlage za to tragično, ampak neovrgljivo dejstvo so tako različne, kakor so različno razlagalci. Poslušajmo jih.

Duhovniki in drugi učitelji moralnosti trdijo, da je vsega tega kriva človekova udanost grehu. Filozof vidi kot krivcna nesposobnost človeka, da bi se ravnal po tistem večno veljavnem zakonu, vsebujočem bistvo nadtvarne resnice, veljavne za vse čase, kraje in ljudi, ki ga postavlja filozofija. Politični ekonom Marksove šole je prepričan, da so nepravilni materijalni odnosi človeka do človeka in naroda do naroda v ozadju konfliktov, ki tarejo človeka od pamtiveka. Drugačnih misli zopet je biolog—proučevalec življenja, njegovega nastajanja in razvoja—ki hladno ugotavlja, da je borba v eni ali drugi obliki večni zakon vsega stvarstva, in da človek, kot del tega stvarstva, ne more biti izjema. Fizik, ki študira materijo, nam pove, da se nekatera telesa odbijajo, druga privlačujejo, da v svetu materialnosti je stalno le večno spreminjanje. Miru in pokojnosti ne najdeta niti moderni psiholog ali psihiater, ki polagata odgovornost za trenja in konflikte v človeški osebnosti in v družbi bodisi na delovanje skrivnostne podzavesti ali pa na krivo delovanje ene ali druge žleze. Razlogi in razlagi so torej najrazličnejši, le v tem so si vsi razlagalci edini, da miru v onem idiličnem ali idealnem smislu, kakor si ga zamišlja človek, ko se potaplja v sentimentalnost, ki je povezana z božičem, nikjer ni—razen v nekem nedoločnem koprnenju človeškega srca.

To zadnje—nedoločno koprnenje človeškega srca, je torej pojasnilo in opravičilo ne le za božič, temveč za vse tiste ideale, po katerih človek od vekomaj stremi, baš ker so tako oddaljeni in v končnem smislu za vselej nemogoči, ker življenje in boj sta pravzaprav dve besedi za eden in isti pojem. Mar je torej ideal miru le prevara in utvara, božič pa nepotrebna in brezkoristna navlaka? Da temu ni tako, vidimo najbolj jasen dokaz v tem, da celo vlade v državah, ki so božič uradno odpravile, so ga nadomestile s praznikom enakega simboličnega smisla, le ime so mu dali drugo.

Še en moment je treba podčrtati. Zapadni človek, kar pomeni tisti del sveta, ki se je razvijal ob čaru idej, ki so jim očetovali stari Hebrejci in Grki in so jih preko njih sprejeli Rimljani in rodovi, ki so Rimljanom nasledili, je priplezal na višek civilizacje in kulture, ne ker je bil pasiven in nepripravljen na odpor, temveč zato, ker je bil pripravljen boriti se, doprinašati žrtve, in celo umirati za cilje, ki so mu bili ljubši od miru. Samo dvoje primerov za osvetlitev te osnovne resnice. Sodobni Amerikanec je naslednik pionirjev, ki so se borili in umirali v boju z elementarnimi silami prirode in prvotnimi prebivalci kontinenta. Slovenci dvajsetega stoletja so raje umirali v borbah zoper tujega okupatorja, kakor pa da bi sprejeli mir kot njegovi sužnji.

Ako kljub temu poslanica miru, ki jo predstavlja krščanski praznik božiča, ni le utvara in prevara, kako naj si to poslanico razložimo? Vsekakor in očividno tako, da edini mir, ki je v mejah možnosti—in to je tudi edini resnični mir—ni stvar kolektivnosti in tudi ne nekaj fizičnega, stvarno-prijemljivega, temveč je stvar poedinca, njegove duhovnosti in razpoloženja. Tako nam postane umljiv in pomenljiv božični pozdrav, ki obljublja mir ljudem na zemlji—ki so dobre volje . . .

V. J. G.

Sonce in sence v deželi plemstva

STAFFORD, Anglija, 23. decembra — Plemiška družina Shrewsbury je ena najstarejših britanskih plemiških družin. Plemstvo zatrjuje za 500 let nazaj in je v daljšem sorodstvu tudi z angleško kraljevsko rodbino. Po britanski tradiciji ta rodbina poseduje veleposestvo, ki ima 7,000 akrov in na katerem dela 200 kmetov-zaupnikov. Na posestvu so nadalje razni lovski in gozdni čuvaji in osobje, ki skrbi za razne igre. Do te točke bi bilo vse v redu. Toda rodbina Shrewsbury ni imela moškega potomca, marveč le štiri hčere. Ravno za praznike pa se je rodil moški potomec. Po britanskem zakonu je lahko direktni dedič le moški potomec.

Dogodek ni praznovala samo rodbina Shrewsbury, ki bo tako s svojim imenom nadaljevala pradavno plemstvo, marveč tudi vsi najemniki in uslužbenci, ker so se bali, da bi sicer to veleposestvo razpadlo. Za praznovanje so določili celega vola in polne avtomobile piva, seveda, če jim bo ministrstvo v Londonu ta izredni potrošek dovolilo. V Angliji je hrana na karte.

IMEL BO MIR Z MIROVNO NAGRADO

OTTAWA, 23. decembra —J. G. Endicott, kanadski levičar, ki se je tudi udeležil zadnjega komunističnega kongresa za mir, kateri kongres se je vršil na Dunaju, je med drugimi dobil Stalinovo mirovno nagrado. Ta nagrada znaša sto tisoč rubljev, ali v dolarski valuti približno $25,000. Ali bo moral Endicott plačati davek od te vsote?

Kanadski davkarji so to vprašanje rešili na ta način, da Endicottu po kanadskih davčnih predpisih ne bo treba plačati od teh $25,000 nobenega davka in so Endicotta potolažili, da bo "te mirovne dolarje lahko v miru užival."

Kancler Adenauer je optimist

BONN, Nemčija, 23. decembra—Kancler zapadno nemške vlade je dovolil razgovor ameriškemu žurnalistu Lachmannu in je svoje politične poglede takole razvijal:

Kancler Adenauer je mišljenja, da zapadna Evropa ni neka ideja, marveč da bo postala dejstvo. Državnih armad ne bo več v Evropi. Radi tega in pa tudi ker Nemčija ne more producirati vsega orožja, ki bi ga potrebovala, če bi imela lastno armado, Adenauer zavrača misel o posebni samostojni nemški armadi.

Kancler Adenauer je prepričan, da bo spravil skozi nemški parlament mirovno pogodbo z Zapadno Nemčijo, pa tudi vojaški dogovor o nemški soudeležbi pri skupni zapadno evropski obrambi. Kakor hitro pa bo Zapadna Nemčija sprejela obe pogodbi, ji bodo sledile Francija, Italija, Belgija, Nizozemska in Luxenburg. Tako bo Nemčija lahko postala prava članica severno Atlantske zveze. Pogodbe bodo po nemškem parlamentu ratificirane nekaj dne pozneje, ko bo nastopil svojo službo novo izvoljeni ameriški predsednik Eisenhower.

MATI Z OTROCI ZGORELA

CHICOPEE, Mass., 23. decembra—V družini Charlesa Hoitta je prišlo do družinske tragedije. Vsled eksplozije, verjetno plina, je nastal v hiši ogenj in zahteval smrt žene in matere Hoitt ter njenih štirih otrok v starosti tri, pet, deset in trinajst let. Mož in oče Charles Hoitt je pri nesreči dobil hude opekline, rešil pa si je življenje.

ANGLIJA IZVAŽA V AMERIKO

LONDON, 23. decembra—Znana britanska industrija avtomobilov išče trg za izvoz. Dobri trg je tudi Amerika. V enem mesecu izvaža Anglija v Ameriko okrog 3,500 osebnih avtomobilov. Celotni izvoz britanskih avtomobilov enega meseca, pa se vrti okrog 22,000 voz v vrednosti $23,000,000.

Letna seja

V petek se vrši letna seja društva "Zavedni sosedje" št. 158 SNPJ v navadnih prostorih Ameriško jugoslovanskega centra na Recher Ave. Pričetek ob 7.30 uri zvečer. Prosi se članstvo, da se udeleži v polnem številu ker bodo volitve odbora in druge važne zadeve na dnevnem

Francija zopet krizari. Padla je sedemnajsta vlada od leta 1944

FRANCIJA V SREDI VAŽNIH ODLOČITEV—BREZ VLADE

PARIZ, 23. decembra—"Moja odločitev je padla. Ni mogoče, da bi izvedel težke naloge polne odgovornosti, ne da bi imel trdne večine v parlamentu za seboj," tako je dejal predsednik Antoine Pinay, ko je predložil predsedniku republike Auriolu ostavko svoje vlade.

Francija je znana po svojih kratkotrajnih vladah. Ta pojav ni nekaj novega, marveč se vleče kakor rdeča nit skozi vso francosko politično zgodovino, odkar je Francija postala republika. Republikansko ustavo, ki kasneje ni bila motena po kaki monarhični, so si Francozi dali leta 1875, toda značilno, le z enim glasom večine za republiko.

Od tedaj naprej Francija ni imela kake trajne delasposobne vlade. Povprečno je francoski vladi prisojeno šest mesečno življenje. Francoski parlament ima tradicijo, da moti vlado pri izvrševanju njenega dela s tem, da izreka vladi zaupnice, oziroma nezaupnice. Sedanji ministrski predsednik Pinay je moral v svojih devet mesecih vladanja kar 14-krat poseči po tem sredstvu, da si je dal izglasovati zaupnico. Torej, da je videl, da ima v parlamentu večino za seboj.

Posebni francoski problemi

Francija je ena izmed držav, ki se je po vojni opomogla z ameriškim dolarjem. Poleg Velike Britanije je dobila Francija največjo ameriško pomoč. Poleg obnove gospodarstva je šlo za utrditev Franka, na drugi strani pa za oboroževanje, tako za samostojno francosko državno armado, kakor tudi za francoski delež pri mednarodni organizaciji N.A.T.O.

S finančnimi vprašanji so imele vse povojne francoske vlade velike težave. Francozi so zahtevali denar od Amerike, niso pa bili pripravljeni, da k francoskim državnim stroškom prispevajo pravični delež iz lastnega žepa. Ta očitek so Francozom izrekli Amerikanci naravnost v obraz.

V vprašanju francoskih financ je padel tudi Pinay. Pinay je zahteval od parlamenta posebno pooblastilo, da izvede davčno reformo in sicer po dekretih vlade brez sodelovanja parlamenta, če bi parlament do prihodnjega 1. junija ne izglasoval potrebnih zakonov. Dalje je zahteval povišanje davkov na alkoholne pijače. Na davčnem vprašanju in vprašanju francoske finančne politike je padel torej tudi Pinay. Kaj je nagnilo politično stranko francoskih katolikov, da je pripomogla k njegovemu padcu, ker se je vsakega glasovanja vzdržala, se ugiblje. Morda računa s tem, da bo sama sestavila bodočo francosko vlado.

Problemi zunanje politike

Francoska javnost je razdvojena tudi v zunanji politiki. Močna je tista struja, ki zagovarja tesnejšo povezanost z Veliko Britanijo in torej večjo neodvisnost od Amerike. Splošno pa so vsi Francozi nerazpoloženi do Nemčije, kar je razumljivo iz zgodovine francosko - nemških odnošajev zadnjih sto let in nazaj. Vkljub temu, da je Pinay poskušal s svojo vlado sredine pripraviti ugodna tla, da se ratificira nemška mirovna pogodba in vojaški dogovor o soudeležbi Nemčije pri obrambi zapadne Evrope, je v sredini svoje vlade naletel na odpor. Tako je predsednik parlamenta znani Herriot odkrito nastopil zoper te dogovore, Herriota pa je podprl drugi ugledni francoski politik sredine Daladier.

Francoska vladna kriza, kakor tudi bodoča francoska vlada, značite veliko vprašanje kako bo mogel onstran Rena v Nemčiji zbrati nemški kancler Adenauer potrebno večino za pogodbe. Dalje pa, ali se ratifikacija teh pogodb ne bo zavlekla zopet preko januarja 1953, čeprav je Amerika pričakovala, da bodo te pogodbe odobrene že to leto. rancija pač križari.

TROZVEZA MED JUGOSLAVIJO, GRČIJO IN TURČIJO

PARIZ, 23. decembra—Turški zunanji minister Fuad Koprulu je objavil, da se je dosegel med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo načelni sporazum, ki gre za skupno obrambo. Jugoslavija sicer ni članica severno Atlantskega pakta, kar ste Grčija in Turčija, vendar pa bodo podrobnosti omenjenega sporazuma v skladu z severno Atlantsko zvezo.

Objava sporazuma med tremi državami ni dnevna senzacija. Ameriška diplomacija si je že dolgo časa prizadevala, da zravna nesporazume med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo. Grčijo in Turčijo je Amerika itak imela na svoji strani, kar je bilo posebno povdarjeno leta 1947, ko je Amerika dala obema državama posebno gospodarsko in vojaško pomoč, da se obe državi lahko ubranite sovjetskega pritiska. Ideja, ki je porodila to materialno pomoč, je znana pod imenom "Trumanova doktrina." To je, da bo Amerika priskočila na pomoč vsaki državi, ki bi bila ogrožena po sovjetskem imperializmu in ne samo Grčiji in Turčiji.

Jugoslavija sama je po tej ameriški iniciativi pošiljala razne civilne, gospodarske in politične, pa tudi vojaške komisije tako v prestolico Grčije Atene, kakor tudi v prestolico moderne Turčije Ankaro.

Da je podana na strani Jugoslavije dobra volja priti do ožjih stikov z Grčijo, je Jugoslavija pokazala tudi v tem, da je vrnila grške otroke, ki so bili v grški državljanski vojni odpeljani iz Grčije v razne komunistične države. Dočim je, kot povdarjeno, Jugoslavija te otroke in mladino že vrnila nazaj, satelitske države sovjetskega bloka pa jih ne vrnejo vkljub vsem posredovanjem Mednarodnega Rdečega križa. Ta organizacija je nedavno tega tudi objavila, da nadaljnje poskuse kako vrniti grško mladino nazaj v njene družine, opusti.

Turški zunanji minister se je ob tej priliki, ko je objavil obrambeni sporazum med Jugoslavijo, Grčijo in Turčijo, zavzel tudi za to, da sklene arabski svet Srednjega vzhoda podobno pogodbo.

ČIANG KAJŠEK IN LETO 1953

TAIPEH, Formoza, 23. decembra—Vojska generala Čiang Kajšeka je imela velike vojaške manevre. Predpostavka je bila, da se sovražnik skuša vkrcati na otok Formozo. Po manevrih je general Čiang Kajšek govoril zbranim oficirjem 54,000 po številu in jim je zatrdil, da bodo v letu 1953 končane priprave, da se začne s pohodom nazaj na kitajsko celino. Če kitajski nacionalisti, katere Kitajci na celini pričakujejo, ne morejo izvesti cilja, potem je bilo vse vežbanje in vse pripravljanje zastonj. Potem moramo biti pripravljeni na nadaljnja poniževanja.

Manevrov se je udeležil tudi ameriški general William Chase, ki je glavni vojaški svetovalec generala Čiang Kajšeka. Tudi general Chase je govoril. Njegove besede so bile:

"Ne dajem nobenih obljub, nobenih prorokovanj. Mislim pa, da se bo s stvarjo začelo prihodnje leto. Mislim tudi, da me razumete."

General William Chase se je sestal ob priliki obiska Eisenhowerja na Koreji tudi z Eisenhowerjem. V tej zvezi se komentira tudi njegova izjava, da se bo nekaj začelo v letu 1953.

Med manevri je padla v bližino odra, na katerem sta stala oba generala, tudi granata. Škode ni prizadejala, in tudi ni bil nihče ranjen.

PREDLOG GLEDE TRSTA

BEOGRAD, 23. decembra—Italijanska vlada je hotela spraviti rešitev tržaškega vprašanja pred mednarodno razsodišče v Haagu. Stavila je tudi uradno tak predlog vladi v Beograd, ki pa je predlog odklonila.

Iz bolnišnice

Poznana Mrs. Fannie Brezovar se je povrnila iz Huron Rd. bolnišnice na svoj dom na 305 E. 232 St., kjer se še vedno nahaja pod zdravniško oskrbo. Najlepše se zahvaljuje za obiske, cvetlice, darila in voščilne kartice, ki jih je prejela. Prijateljice jo sedaj lahko obiščejo na domu.

Obiski niso dovoljeni

Včeraj smo poročali, da se poznani Mr. Vinko Coff iz Delavan Rd. nahaja v bolnišnici radi poškodb, ki jih je prejel pri delu, ter da ga prijatelji lahko obiščejo. Sporoča se nam, da obiski za nekaj časa niso dovoljeni, kar naj prijatelji vzamejo blagohotno v naznanje.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HEnderson 1-5311 — HEnderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):

For One Year—(Za eno leto)	$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	6.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):

For One Year—(Za eno leto)	$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev)	7.00
For Three Months—(Za tri mesece)	4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

AMERIKA V VLOGI VELESILE

(2)

Menda je najbolj resničen tisti splošni pregovor, ki pravi, da gredo vse stvari svoja naravna pota. To velja tudi za Ameriko. Mnogo ameriških republikancev predvsem, pa ohijski senator Taft, hočejo potisniti Ameriko nazaj v izolacionizem. Amerika naj bo sama zase. Robert Taft igra smešno vlogo. Če je bil Teodor Roosevelt ameriški imperialist, torej je šel z Ameriko v svet in je celo Monrojevo doktrino po svoje tolmačil, morda Robertu Taftu ni znano. Teodor Roosevelt je stal na stališču, da če latinske države južne Amerike ne morejo ohraniti notranjega miru, ne morejo plačati svojih dolgov drugim državam njihovim upnicam, naj intervenirajo Združene države severne Amerike, da ne bodo sicer posegli Evropejci vmes. Teodor Roosevelt, oče Panamskega prekopa, ustvaritelj ameriške imperialistične mornarice, je celo sklenil z republiko San Domingo dogovor, da Amerika nadzoruje v tej državi državne finance.

Toda senator Robert Taft ne more pozabiti svojega očeta Tafta, ki je nasledil Teodorja Roosevelt in začel z gospodarskim imperializmom, kateri imperializem je bil imenovan kratko "dolarska diplomacija." Takratni predsednik Taft je postavil teorijo, da mora ameriška vlada podpirati vsako ameriško podjetnost v tujih državah. Ameriški poslovni svet v zunanjem svetu naj uživa vso zaščito, pa tudi pomoč Washingtona. Ameriška trgovina in ameriška podjetja morajo iti izven Amerike. Ko so bili nemiri v Nikaragui, so se izkrcali tam ameriški marini in Amerika je proglasila nad Nikaraguo svoj protektorat. Predsednik Taft je bil prvoboritelj ideje, da morajo ameriški bankirji na Kitajsko in tam začeti s posojili.

Trdili smo, da se je zgodilo v človeški zgovodini nekaj velikega po prvi svetovni, predvsem pa po drugi svetovni vojni. Evropa je zgubila prvenstvo—vodstvo sveta, ki se je preselilo v Ameriko. In zgodilo se je zopet prvič v zgodovini, da je velika mednarodna organizacija Združeni narodi imela svoj ustanovni občni zbor ne na evropskih, marveč na ameriških tleh v San Franciscu. In zgodilo se je dalje, kar smo očrtali v poprejšnjih izvajanjih, da evropskih velesil tako značilnih za zadnje stoletje in za prva desetletja tega stoletja ni več, da pa sta ostali dve velesili —Amerika na eni in Sovjetska zveza na drugi strani, ki obe vodita politiko blokov.

Evropa je razbita na kosce. K temu dejstvu je pomagala nacionalna misel prebujenih narodov. Toda v splošni politiki dveh velikih sil, Amerike in Sovjetske zveze, gre za dva cilja, ki sta samo cilja teh dveh velesil. Rusija se boji, da bi združena Evropa, v kolikor ni pod njeno oblastjo, nastopila enkrat zoper Sovjete in zato je treba vsako misel po združitvi te Evrope zatreti v kali. Amerika se boji, da bi Sovjetska zveza lahko pregazila Evropo, v kolikor je še nima in bi tako razpolagala s celo komunistično Evropo. Vse v interesu Sovjetske zveze.

Glede Nemčije zasleduje Sovjetska zveza politiko, da zgradi močno Nemčijo, seveda po svojem konceptu, ta Nemčija pa naj bi bila orientirana proti ostalim zapadnim državam. Amerika na drugi strani hoče zgraditi tudi po svojem konceptu močno Nemčijo, ki bi bila orientirana proti Sovjetski zvezi.

Na Daljnjem vzhodu je važna država Japonska, ki ima sama v sebi kali imperializma, imperializem sam pa se opravičuje tudi v številnem prebivalstvu, ki doma nima dovolj hrane in dela. Sovjetska zveza se je aktivno angažirala na Kitajskem, na Koreji, četudi stoji za kulisami tega odra, na katerem se odigrava drama, ves poskus pa je v tem, da dobi nad Japonsko svoj vpliv, v takem slučaju napravi Japonsko celo močno, toda orientirano proti Ameriki. Na drugi strani je cilj ameriške zunanje politike ta, da zgradi enako močno Japonsko, ji da demokratični režim po ameriški zamisli, ta Japonska pa naj bo orientirana seveda v prid Ameriki in proti Sovjetski zvezi. Prazniki so dnevi ne samo za uživanje in počivanje, marveč tudi za razmišljanje. Amerika stopa z letom 1953 v važno usodno razdobje svoje zgodovine. Sledimo tekmi med njo in Moskvo!

L. Č.

Zahvala

CLEVELAND, Ohio — Kampanja za pomoč gasilskemu društvu v Starem trgu pri Ložu je zaključena. Skupna vsota tukaj nabranega d-e-n-a-r-j-a znaša $582.16.

Uradniki omenjenega društva so nas obvestili, da so kupili avtomotorno brizgalno na Dunaju v Avstriji, ter je stala skupaj nekaj nad en milijon din. Z napornim delom in skupnimi močmi prebivalcev Ložke doline, so si prištedili skoro ves ta denar, le nekaj malega posojila so dobili pri gasilski zvezi države. Za ves tukaj nabrani denar so nam pa sporočili naj naročimo zanje dvojne vrste gasilskih cevi pri isti tvrdki na Dunaju, kar smo potom The National City banke v Clevelandu, ki ima svojo podružnico na Dunaju, tudi storili.

V imenu gasilnega društva v Starem trgu se vsem nabiralcem in prispevateljem prav iz srca zahvaljujemo. Še posebej iskrena hvala Mrs. Josephine Tratnik za ves njen trud in vsestransko pomoč ter nasvete tekom kampanje. Enako hvala Andrew Turkmanu za predvajanje filmov iz Jugoslavije v ta namen, kakor tudi Karl Samaniču, Cam Zarniku ter vsem uradnikom Slov. doma na Denison Ave. za brezplačno rabo dvorane pri kazanju slik. Lepa hvala tudi časopisom Enakopravnost, Prosveto in Glas Naroda za njih sodelovanje.

Še enkrat iskrena hvala vsem skupaj.

Tu sledijo imena nabiralcev in prispevateljev za pomoč gasilskemu društvu v Starem trgu pri Ložu:

Nabiralca: Jennie Fatur in Tony Perušek:

Po $20.00: Frank in Frances Kochevar; po $10.00: pevski zbor "Zarja," Anton Koren, Tony Perušek, Frank in Jennie Fatur; po $5.00: Mary Hrovatin, John Čopič, Rose Kern, John Mlakar, Stanko Baraga, Jennie Kotnik, Mary Knaus, Sožanka, Matt in Louise Mavko, Mary Cigoj, Ludwik Krnell, Frank Kovach, Louis in Mary Roytz, Frank in Ančka Kokal, Mary Novak, Frank Sumrada, Francka Strle, Frank Kochevar, Anton Poje, Anton Okolish, Lojze Drobnick, Helen in Frances Malečkar; po $3.00: John Rožanc, Joseph in Jennie Skuk, Frank Zalar, Mr. in Mrs. Frank Gregorich, John Bavec, Mary Urbancic, Johana Paučnik; po $2.00: Louis Dular, Mary Nicholas, Andy in Mary Bozich, John Šetina, Margaret Marolt, Johnny Simsic, Charles Sumrada, Rose Bostjančič, Mrs. Colarič, Mrs. in Mrs. Leonard Poljšak, Mr. in Mrs. Edwin Poljšak in prijateljica Bločanovih; po $1: Frank Kos in Jennie Marolt.

Dobiček od predvajanja filma v Slovenskem domu na Denison Ave.: $44.16 in v Slovenskem delavskem domu na Waterloo Rd.: $100.00.

Nabiralec: Frank Bavec. Po $25.00: društvo Ložka Dolina; po $10.00: Frank Znidaršič; po $5.00: Frank Baraga in John Krašovec; po $2.00: Anton J. Petkovšek, Frances Krašovec. Frank A. Turek $1.00.

Nabiralka: Johana Špeh: Po $5.00: Agnes Špeh in Frances Mihelčič.

Nabiralec: John Hace. Po $5.00: John Tomšič; po $2.00: Jakob Drobnič, Charles Klanchar, Plos iz Igavasi, John Hace; po $1.00: Neža Znidaršič, John Kočevar in Johana Kotnik.

Nabiralka: Julia Pečnik. Po $5.00: Rose Intihar, Terezija Bavec in Julia Pečnik.

Nabiralka: Angela Boščaj. Po $5.00: A. Janesich, Ferdinand Kochevar, Louis Palčič, Angela Boščaj, Mary Kochevar, John Krašovec; $2.00: John Pavlin in $1.00: Jernej Krašovec.

Nabiralec: Venc Palčič. Po $20.00: Venc Palčič; po $10.00: Matija Krašovec, Jakob Krašovec, Lojze Palčič; po $5.00: Matija in Marija Kranc, Frančiška Kebe, Anton Mramor, Josip Kavs; po $3.00: Lojze in Frančiška Bartol.

Nabiralka: Jennie Okolish. Po $2.00: Pauline Knaus, Ivana Okolish, Gregor Porok, Anna Boh (Zigmund) in Francka Žagar.

Nabiralec: Jakob Sumrada. Po $5.00: Johana Špeh (Mihelčič); po $2.00: John Mullec, John Pianecki, John Knific; po $1.00: Ložan, Mr. in Mrs. Joseph Sadar in Jakob Sumrada.

Jennie Fatur in Tony Perušek

Novi grobovi

(Nadaljevanje s 1. strani)

Buenos Aires. Pogreb se vrši v soboto iz Grdinovega Lake Shore pogrebnega zavoda, 17002 Lake Shore Blvd., v cerkev sv. Viljema in nato v družinsko grobnico na pokopališče Calvary. Truplo bo položeno na mrtvaški oder v četrtek ob 1. uri popoldne.

Dolarska diplomacija

WASHINGTON, 23. decembra—Trgovinski oddelek federalne vlade javlja, da so se ameriške investicije kapitala v tujini v zadnjih devetih letih povečale za 77%. Dočim je bilo leta 1943 skupno izvestiranega ameriškega kapitala v tujini le $7,200,000,000, ga je sedaj $14,000,000,000.

Četudi Amerika investira svoj kapital na vseh kontinentih in skoraj v vsaki državi, je trenotno njeno glavno gospodarsko torišče zapadna polobla, praktično vzeto Kanada in južna Amerika. Investirani kapital gre v podjetja, predvsem pa v avtomobilsko in petrolejsko industrijo.

Papeško poslaništvo zaprto

BEOGRAD, 23. decembra—Vsled preloma med Jugoslavijo in Vatikanom se mora tudi papeško poslaništvo, ki se imenuje v diplomatskem jeziku nunciatura, zapreti in osobje oditi. Papeško poslaništvo v Beogradu je vodil italijanski duhovnih Silvio Oddi. Oddi je imel svojega tajnika v osebi italijanskega duhovnika Cesarea Zacčpia. To poslaništvo se zapre in osobje zapusti Beograd dne 27. decembra.

Po diplomatskih običajih imenuje država, ki nima več svojega pravega diplomatskega zastopstva v drugi državi, diplomatsko zastopstvo tretje države, ki naj ščiti njen interes. Katero poslaništvo bo Vatikan imenoval za svojega zastopnika, še ni bilo objavljeno.

UBEŽNI KRALJ—DESETI BRAT

CAIRO, Egipt, 23. decembra—Egiptska vlada generala Naguiba je izglasovala zakon proti korupciji. Ta zakon bo prizadel vsakega, ki si je na nepravilen način nakopal premoženje, ki je zlorabljal zaupane mu fonde in oblast. O tem bo presojalo posebno sodišče in bodo sodbe tega sodišča dokončne. Prizadet bo tudi bivši kralj Farouk. Obsojena oseba izgubi tudi državljanstvo. Farouk živi sedaj v Italiji. Preteklega julija je izgubil prestol. Egiptske zračne sile so nosile do sedaj naslov "kraljevske," odslej naprej pa bodo le "egiptske."

Avstrija dobi pogodbo?

DUNAJ, 23. decembra—Avstrijski zunanji minister Dr. Karol Gruber je vodil svojo delegacijo na zasedanju Združenih narodov. Na tem zasedanju je bilo ponovno sproženo vprašanje avstrijske mirovne pogodbe. Amerika, Velika Britanija in Francija so tudi ob tej priliki povdarile svojo dobro voljo, da pride do mirovne pogodbe z Avstrijo. Rusija, ki to pogodbo odklanja, se ni izjavila. Minister Gruber je po svojem prihodu na Dunaj zatrdil, da se bodo pogajanja za avstrijsko mirovno pogodbo po vsej verjetnosti kmalu obnovila. Ali ima kako zagotovilo tudi od strani Sovjetske zveze, da ta ne bo nasprotovala pogodbi, kakor je to delala do slej, se minister ni izjavil.

NOVI NASELJENIŠKI ZAKON

WASHINGTON, 24. decembra—Danes o polnoči je stopil v veljavo novi ameriški zakon o vseljevanju, ki nosi ime McCarran. Francoska ladja Liberte s tisoč mož posadke je pristala v pristanišču v New Yorku. Od posadke jih 266 ni smelo zapustite pristanišča, ker ameriški inspektor ni dobil glede njih zadosti podatkov ali niso komunisti, bivši obsojenci in nezanesljivi ljudje. Inspektor se je nahajal na krovu ladje. To je prvi slučaj, ko se je zakon začelo uveljavati v eni točki. Če bo v tej točki zakon obveljal, potem bodo mogle ladje vrniti se nazaj šele po velikih zamudah, kajti preiskati bo treba vsakega člana moštva.

IMAMO PRVENSTVO SAMOMOROV

ŽENEVA, Švica, 23. decembra — Mednarodna zdravstvena organizacija je izdala statistiko samomorov po svetu. Tudi na tem polju ima prvenstvo Amerika s 16,993 samomori na leto, za njo pa sledi takoj Japonska s 16,311.

ŽALOIGRA V ALPAH

DUNAJ, 22. decembra—31 avstrijskih smučarjev je bilo v potniškem avtobusu, katerega je pri prehodu nekega mostu zadela lavina iz gora. Avtobus je treščil 18 čevljev globoko v reko, kjer je bil pokopan v snegu, ledu in kamenju, ki ga je prinesla s seboj lavina. Od 31 potnikov je bilo 23 mrtvih, od teh 13 žensk.

OFICIR, KI NE ZNA RAVNATI Z OROŽJEM

COLUMBUS, Ga., 23. decembra—Poročnik Richard Hannon je svoji ženi razkazoval avtomatično pištolo. Hotel ji je pokazati nazorno, kako se s tako pištolo strelja. Pri tem je bil neroden in se je sam sebe ubil.

Don't gamble with fire—the odds are against you!

ŠKRAT

Na sodišču

"Vi torej priznate, da ste iz ljubosumnosti ubili svojega moža, dvoje tekmic in hišnika, nočete pa povedati, koliko ste stari."

"Ko se pa ne spominjam."

"No, če se ne spominjate točno letnice, pa mi povejte vsaj stoletje, v katerem ste se rodili."

—

Učinkovita vzgoja

Pri kosilu v menzi so se pogovarjali o vzgoji. Večina je bila mnenja, da je edina pametna vzgoja pretepanje. Zlasti moški so se zavzemali za to krepko vzgojno sredstvo. Ena izmed žena pa je bila odločno proti temu.

"Jaz sem bila v vsem življenju samo enkrat tepena," je dejala, "in to zato, ker sem povedala resnico."

Vsi so na to molčali, edino najbolj strastni pristaš vzgoje s pretepanjem se je nasmehnil: "No, to vas je tudi pozdravilo!"

—

Pismo

Sin piše očetu iz vojske, naj mu pošlje 200 dinarjev.

Oče mu odgovori: "Dragi sin! Tvojega pisma, v katerem mi pišeš, naj ti pošljem 200 dinarjev nisem prejel. Saj veš, kako slabo poslujejo pošto!"

—

Slavohlepni Lipe

"Sedaj bo časopis tudi o meni enkrat pisal."

"Kaj pa se je zgodilo?"

"Osebno izkaznico sem izgubil."

—

Med našimi godbeniki

"Boš prišel zvečer na koncert?"

"Ali si nor? Saj si ga lahko doma naredim!"

SEASON'S GREETINGS
Norwood Drug Inc.
R. J. REMENYI - J. P. NEVINS, Pharmacists
6411 Superior Ave., Phone HE 1-1035
FILLING YOUR PRESCRIPTIONS IS THE MOST IMPORTANT THING WE DO

Vesele božične praznike
in
srečno novo leto
želi
prijateljem in znancem
TONE ŠUBELJ

Janko N. Rogelj
19461 SO. LAKE SHORE BLVD.
IVanhoe 1-9382
ZAVAROVALNINA IN BONDI

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem!

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!
BRODNICK BROS.
Appliances & Furniture
Fino pohištvo, električni pripomočki, televizijski in radijski aparati ter vsa oprema za dom

Vse za celi dom po LAHKIH POGOJIH
16013-15 Waterloo Road IV 1-6072 - IV 1-6073
CLEVELAND 10, OHIO
FRANK JOS. BRODNICK — JOHN J. BRODNICK, lastnika

DANCE sponsored by LODGE SLOVAN No. 3 S.D.Z.
Saturday, December 27, 1952
Slovenian National Home, 6417 St. Clair Ave.
— Music By —
JOHNNY VADNAL AND HIS ORCHESTRA
Admission 75c, tax included

LOJZE ČAMPA:

Franceta v Amerki je ubilo

(Nadaljevanje)

Vprašal sem po sebi. Duh mi je napravil nekaj pridig radi mojih slabosti, katere sem moral brez nadaljnjega priznati kot obstoječe in pravilne. Ko pa sem vprašal po posredovanju imenovane ženske, kaj me čaka o bodočnosti, mi je ženska trdila, da je bil odgovor tale: Šel boš daleč, daleč, daleč . . . za Francetom.

Kot rečeno gre za točna vprašanja in točne odgovore. Sam sem kasneje večkrat premišljeval kaj je s prenosom človeških misli. Toda v tem slučaju je bil izključen prenos nečesa, česar sploh ni bilo. Po italijanskem premirju leta 1943 je bila vsaka pošta z domovino prekinjena. Torej nisem imel niti pojma, s tem pa tudi nobene misli kaj je pravzaprav doma. Torej ni bil mogoč prenos misli. Ko pa sem prišel končno domov, sem ugotovil: Oče je še živel, zato ni bilo mogoče, da bi bil—tam. Brat, o katerem mi je duh povedal, da ga ni v domovini in da je daleč, daleč—je bil resnično interniran daleč, daleč v nemškem taborišču Buchenwaldu. Moja družina je bila resnično razdvojena, kajti otrok je bil v Ljubljani, mati pa si je služila kruh za sebe in za njega v Kamniku. Ostala je še zadnja napoved, da bom šel za Francetom.

V prvih momentih, ko je tudi v Dalmaciji kosila smrt na levo in desno, končno vprašanje življenja in smrti ni tako važno saj —podplat je koža čez in čez postala. Kasneje pa mi je stopila pred oči prvotna slika, da gre za Franceta, ki ga je v Ameriki ubilo . . .

V Ameriki se mi obujajo spomini kako so Slovenci semkaj prihajali, delali, se potili, omahovali in omahnili, padali v smrt bodisi, da jih je pograbil stroj, bodisi, da je padla na koga smreka, ki jo je podiral. Ta slučaj je bil z bratom Francetom, ki ga je ubilo v Ameriki kmalu potem, ko je zajadral v zakonski stan in je moral pustiti vdovo, ki se ni mogla zavedati novega stanu v nežnih dekliških letih. Bojevali so se, ne da bi se zavedali temeljev politične ameriške demokracije, ker so bili izpostavljeni najbolj okrutnemu izrastku napačnega tolmačenja svobode-gospodarskemu kapitalizmu v vsej njegovi nagoti. Bojevali so se v Ameriki, ki je imela zdrav plod, ki pa je bila šele v razvoju. V tisti Ameriki, ki takrat še ni pomenila mnogo. Toda živeli so zopet v tisti Ameriki, ki je vsled svoje idejne osnove prebrodila marsikaj in bo morala prebroditi tudi še marsikaj, da bo iz politične demokracije postala tudi socialna demokracija v pravem pomenu te besede, da ne rečem voditeljica človeštva.

Če bi vedel za neznani grob Franceta, ki ga je ubilo v Ameriki in če bi bila dana prilika, da se na njem sestanemo znani in neznani prijatelji, ki se sprašujemo o bodočnosti Amerike, bi imel nagovor, katerega bi sestavil nekako takole:

Živimo v veliki dobi. Postanek Amerike z deklaracijo o neodvisnosti iz leta 1776 ni bil samo upor zoper takratnega angleškega vladarja Jurija III. in zoper njegovo kolonijalno gospodstvo, marveč je bil upor—revolucija zoper ves družabni srednjeveški sistem v kolikor je še vladal v Evropi.

Boljševiška revolucija iz leta 1917 ni bila samo revolucija zoper takratno vlado Kerenskya, ki je nasledil carizmu, marveč je bila revolucija zoper vse tradicije današnjega meščanstva, oziroma politične svobode, kakor jo pojmuje danes zapadni svet. Ali se bosta oba sistema, ameriški in ruski preživela, ali bo drug drugega uničil, spodrinil, ali pa bo mogoče voditi človeštvo po dvotirnem sistemu? Zadnji slučaj vsaj po skušnjah zanikamo.

Kakšne so sanje in prepričanje, eno in drugo je potrebno, namreč idealizem in stvarnost sodobnega Amerikanca Slovenca po pokoljenju? Da gre v Ameriki za politični sistem kot ga ne pozna nobena druga država na svetu. Tudi komunistični sistem je po svoje stvarno in znanstveno dognan, toda sloni na sili. Ameriški sistem je stvarno in znanstveno dognan, toda sloni na svobodi. Kdo bo zdržal —ali sila, ali svoboda?

Današnje Amerike in njenega sistema si ni mogoče predstavljati, če ne gremo nazaj k našim očetom duhovnim ustanoviteljem naše demokracije. Tomaž Jefferson, bogonadarjeni mož, je šel nazaj več kakor dva tisoč let v Grčijo, kjer je videl, da se ljudstvo lahko samo vlada. V grških mestih so se shajali meščani in sami odločili kaj naj bo z njihovo mestno upravo, ki je takrat pomenila malo državico. Človek se torej lahko svobodno vlada sam, dokaz Grki.

Jefferson je šel v Rim, kjer je zasledil nekaj podobnega. "Senat in rimsko ljudstvo"—torej predstavništvo in pritrjevanje naroda. Toda Jefferson se je poglobil v človeka kot takega in je obstal pri velikemu italijanskemu učenjaku Gallilejo Gallilei, ki je stoletje nazaj metal z visečega stolpa v italijanskem mestu Pisa na tla razne predmete in se je začudeno vprašal odkod ta pojav: Zemlja bi nase pritegnila vse stvari brez ozira na to, kako so sestavljene, z enako hitrostjo, če bi ne bilo odpora zraka. Torej gre že za neko enakost v sestavljanju stvari. Jefferson se je ustavil pri velikemu Angležu učenjaku Newtonu, ki ima v svoj spomin tudi nešteto ameriških ulic, ki so imenovane po njem. Newton je dokočno dognal, da je vsaka stvar živa ali neživa, sestavljena po enakih sestavinah, enakih atomih. Torej že dognana enakost. Ko se pa stvari pojavljajo na svetu in jih mi gledamo, gre le za obliko, v kateri so končno ti atomi sestavljeni. Velik princip in velika znanstvena ugotovitev! Toda kaj je s človekom?

V bistvu isto! Jefferson se je dolgo časa pomudil pri angleškemu filozofu John Lockeju, ki je glede človeka Newtona še spopolnil. Spopolnil pa ga je glede človeških možganov, ki vodijo človeka. Toda tudi ti možgani so sestavljeni po principu popolne enakosti. Le njihov razvoj je odvisen od posameznika.

Potemtakem ne more biti nobene autoritete, ki bi obstojala sama zase. Ne more biti nobenega razlikovanja med ljudmi. Ne more biti suženjstva. In ker se je ta človek po svoji svobodni odločitvi radi boljšega življenja in varnosti združil v večje edinice, da je bilo skupno življenje znosno, mora biti tudi ta edinica odvisna le od volje posameznika, končno izražena v večini. Ljudstvo—iz ljudstva—za ljudstvo—z ljudstvom. Besede sicer formalno izrečene iz ust Lincolna, vendar v temelju že zapopadene v ameriški deklaraciji iz leta 1776, katere duhovni oče je bil ravno Tomaž Jefferson. Ta deklaracija in sledeča ji ameriška ustava ste trdili, trdite in je v dušah vseh Amerikancev, da je človek enak, da je svoboden, da ima v sebi neodtujljive pravice, katerih torej mu ne more nihče vzeti. Vsi skupaj pa da delamo, da dobimo in dosežemo zemeljski blagor.

Ta evangelij gre v ameriški zgodovini od roda ro roda, prekvasuje ljudskošolsko mladino in vzgojuje doraščujoči svet. Nikdar še ni bilo države, ki bi stala na tako zdravih temeljih in ki bi ne doživela nobenih bistvenih sprememb, kot je ravno Amerika. Pri rojstvu Amerike je govorila najvišja pamet. Najvišja pamet naj jo vodi naprej.

Zakaj občutiš, da si svoboden? Zakaj nimaš nobenih sitnosti od sosedov? Zakaj se molči ko se gre na delo bodisi po busih ali železnicah? Zakaj imaš zavest, da si človek? Zato, ker te, kakor ti njega, tudi tvoj sosed, vzgojen v Jeffersonovem duhu, spoštuje kot osebnost! Bila so razdobja, ko je materialni dolar izrabil politično svobodo v gospodarsko skoriščanje. Toda dvomim, da bi tako stanje bilo pečat bodoči Ameriki, ki bo morala sebi in drugim dati socialno svobodo v pravem pomenu te besede. Prepričan pa sem, da tisti naši in drugi, ki so v gospodarskem skoriščanju omahovali in padali v smrt, so padali tudi za gospodarsko srečo potomcev in da tudi ta grob Franceta v Ameriki, kjer ga je ubilo, ni pozabljen, marveč je v njem močna kri, iz katere klije vsako leto nova cvetka življenja naše lepše ameriške in svetovne bodočnosti.

(Konec.)

ALI KAŠLJATE?

Pri nas imamo izborno zdravilo, da vam ustavi kašelj in prehlad.

Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
MANDEL DRUG CO.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

Voščimo vsem našim odjemalcem in prijateljem vesele božične praznike in srečno novo leto!

CARL'S MEAT MARKET

504 E. 152 St. - PO 1-6129

Vedno sveže in najboljše vrste meso.
FINE DOMAČE KLOBASE

Se priporočamo v naklonjenost.

STERLE'S FOOD MARKET

508 EAST 152nd ST.

Grocerija, sveže in zmrznjeno sadje in zelenjava.
Točna in prijazna postrežba

Vsem našim cenjenim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

STAN MAJER SHOE STORE

PRVOVRSTNO OBUVALO

ZA VSO DRUŽINO

Z vsakim nakupom damo Eagle znamke

6107 St. Clair Ave. - UT 1-5027

KINKOPF BROS.

PRIPOMOČKI — TELEVIZIJSKI in RADIJSKI APARATI
POHIŠTVO — PREPROGE — ELEKTRIČNI

820 E. 200 St. - IV 1-1911 - IV 1-1912

Odprto vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8.30 zvečer

TONY in RUDY KINKOPF, lastnika

Želimo vsem vesele božične in novoletne praznike!

WILLOUGHBY, OHIO

MR. IN MRS.
MIKE IN JENNIE POKLAR
R. D. 2, Chardon Rd., Willoughby, O.

PIVO — VINO — FINA JEDILA IN DELIKATESNA TRGOVINA

Vse nanovo dekorirano—nova zaloga sveže pijače in jedil, s katerimi postrežemo ob vsaki priliki.
Se priporočamo v obisk.

Želimo vsem našim prijateljem in znancem ter odjemalcem vesele božične praznike in srečno, zdravo novo leto!

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

TOWN HOUSE BAR

92 ERIE STREET — WILLOUGHBY, OHIO
Tel.: WI 2-2141

Pri nas dobite vedno dobro pijačo — pivo, vino in žganje ter fina domača jedila.
Vabljeni ste na prijetno zabavo na Starega leta večer.

TONY IN JEAN PERUŠEK, lastnika

CLEVELAND, OHIO

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO VAM ŽELI

BETTY'S BEAUTY SHOP

606 East 185th St., KE 1-2548

SE PRIPOROČAMO SLOVENSKIM ŽENAM IN DEKLETOM, DA OBIŠČETE NAŠ LEPOTIČNI PARLOR

Mrs. Cecelia Wolf, Mrs. Justine Klemencic in Mrs. Fay Aleks

Vsem našim posetnikom in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Pri nas dobite vedno dobro sveže pivo in okusno vino, kakor tudi okusno pripravljena mrzla in gorka jedila.

MR. & MRS. ROZANC

1178 Babbitt Road

RE 1-9890

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

B. J. RADIO SERVICE

HEnderson 1-3028

Prvovrstno delo na vseh radijah. Vse delo jamčeno. Prodajamo prvovrstne radije. — TUBES.

Se priporočamo vsem, posebno pa društvom za "Sound System" za v dvorane, na prostem in za priredbe.

1363 East 45th Street

TONI & ANN'S DELICATESSEN

1152 East 71st St. - EN 1-3259

TONI & JOE GRGAS, lastnika

Vesele božične praznike in srečno novo leto želimo vsem našim odjemalcem in prijateljem!

Zahvaljujemo se za naklonjenost v preteklosti ter se priporočamo za v bodoče. Vedno prvovrstna grocerija in meso za sendviče, itd.

CHARLES & OLGA SLAPNIK

Cvetličarna

6026 St. Clair Avenue

EXpress 1-2134

Želimo vsem prijateljem in odjemalcem vesele božične praznike in srečno novo leto!

Razveselite vašo mater, sestro ali dekle za praznike z lepim cvetjem. Pri nas vam bomo postregli s krasnimi cvetlicami v lončkih, šopkih in corsages.

Se priporočamo za obisk.

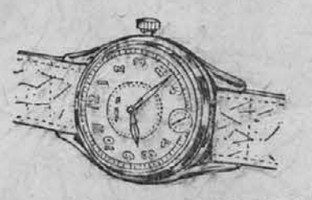

SHAKER JEWELRY CO.

3439 LEE ROAD.

vogal VAN AKEN BLVD. — SK 1-5565

EDWARD M. RACICH

23801 COLBOURNE RD. — RE 1-0037

Kadar želite kupiti uro, prstane, zapestnico ali drugo zlatnino, pokličite eno od zgoraj navedenih telefonskih številk in Mr. Racich vam prinese na dom veliko izbiro, da izberete v vaše zadovoljstvo.

Vsem našim odjemalcem in prijateljem želimo vesele božične praznike in srečno novo leto!

Euclid Mason Company

19700 LAKESHORE BLVD. KE 1-4098

VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO LETO ŽELIMO VSEM!

JACOB STREKAL — ALBERT VENTURA — TONY FRABOTO, stavbeniki

WARWICK DEEPING

USODOVEC

ROMAN

(Nadaljevanje)

Sama sebi se je zdela polna skrivnosti, kakor kako pravljično bitje. Zastran cvetlic, ki jih je hotela položiti pokojnikoma na grob, se je premislila in sklenila, da jih kot spominske cvetke v vazah razpostavi po hiši. Brisala je po sobah prah in si v spominu obnavljala čase, ko je še kuhala, pospravljala in pomivala in sovražila vse te opravke; danes pa, tega aprilskega dne, je bila gospa Freamova, ki je — čeprav dokaj otroško —igrala svojo posebno, skrivnostno in svetotajstveno igrico. Izpraznila je zajtrkovalno košaro. Zastran vsebine je bila vse natanko določila; in res je bila popolna, da bolj ni mogla biti, založena z vsem potrebnim za zajtrk in za čaj. Imela je mrzlega piščanca, kruh, testenice, nekaj galantine, maslo, malce smetanovega sira, sladkor in čaj, steklenico mleka, dve majhni steklenici belega vina in nekaj kolačkov in slaščic. Vso to zalogo je znosila v jedilno shrambo, nato pa skuhala čaj.

Po čaju si je prižgala cigareto in nekoliko zasanjala. Zdaj je občutila življenje, kakor že dolgo ne: sveže, globoko in novo. Da, prav gotovo je bila preživela ta leta v hudem dolgočasju in čuvstvenem mrtvilu. Vzela je pipo starega Hesketha s kamina in jo podržala v mehkih rokah; pri tem je bila videti bolestno ganjena, toliko da ne podobna ženski, ki je razvozlala uganko svojega lastnega bitja. Živost in neprisiljenost njenega sedanjega notranjega doživljanja jo je presenečala; ob najbolj ničevih predmetih se je čutila ganjeno do solz.

Spet je nekdo potrkal, in spet se ni oglasila. Le zakaj so jo ljudje motili v tem trenutku, ko se je kakor otrok poglabljala v skrivnostno igro? Iz radovednosti — ali iz prijaznosti?

Seveda je vsak lahko videl, kako se je kadilo iz dimnika. In res je nekdo opazil ta dim, čeprav iz precejšnje razdalje: Arnold Furze, ko je stopal vštric svojega konja in vlačil valjar po Slemeniških njivah. Obstal je s konjem vred in skoraj pol minute strmel in opazoval dimno progo, ki se je vila iznad hiš. Zanj je bila to mrtva hiša, a zdaj je bila očividno spet oživela.

"Najbrže sta jo dali v najem."

Spet je krenil z valjarjem po polju; žarki zahajajočega solnca so mu uhajali pod okrajec klobuka in dajali njegovim očem votlo napet izraz. Lice mu je bilo postalo trje in strožje; nekaj temnega je bilo v njem, in ostre črte čeljusti in ust so izražale jalovo zakrknjenost. Valjal je svoje polje; železo je drobilo grude, ko ga je vlačil sem ter tja, in človek in konj sta se samotna in usodna risala na obzorju.

V "Hiši z zelenimi vetrnicami" je bila ženska roka rahlo potegnila zaveso v stran. Mary je vrgla pogled skozi okno in zagledala zunaj april, otožno višnjev večer in hribe, ki so temneli pod bledozlatim nebom. Tale je bil vrt, zanemarjeni, odtujeni vrt starega Hesketha; lanska grahovica je še gledala iz tal, trava je bila kruštvara in rumena, zemlja razmočena od zimskega dežja. Zdelo se ji je, kakor da bi jo klicala na pomoč; a kako naj ji pomaga? Njene roke so bile mehke, delo se jim je upiralo.

"Dobiti moram nekega, da mi spravi vse to v red," je pomislila.

Toda april jo je vabil s svojim večernim nebom, z višnjebelim večernim nebom, z višnjevozelenimi sencami in z glasom ptiča, ki je pel nekje. Zahotelo se ji je izprehoda, vendar tako, da je ne bi nihče videl; dela je klobuk na glavo, zaklenila vrata za seboj in krenila čez vrt proti plotu nad cestnim bregom. Po tej nenavadni poti se je srečno izmuznila, ko je najprej pogledala čez plot, ali je cesta prazna. Tista latev je bila še vedno odtrgana, in Mary je bila vitka kakor nekdaj in je zlezla na ono stran. Zavila je pošev po travnati brežini in prišla na cesto.

Do carslakeskega pokopališča je bilo poldrugi kilometer hoda; ubrala je bližnjico, ki je vodila ob starem samostanskem zidu. Mlinski grič se je dvigal nad pokrajino kakor veliko plešasto čelo, in njegova drevesa, ki jim je veter česal vrhove, so bila podobna šopom razmršenih las. Mary ni dolgo ostala na pokopališču; solnce je zahajalo, in kraj se ji je zdel mrzel in moreč, zakaj dasi je bila resničnosti blizu, se vendar še ni znala sprijazniti z njo. Čutljivost je bila ogrnila dejstvom bleščičast plašč; samo igrala se je, njena čuvstva so se zabavala; noge so se je pregloboko vdirale v rumeno ilovico carslakeskega pokopališča, in tako se je rajši obdano navduševala nad solnčnim zahodom. Pravico do bega je tako in tako še imela. Brez skrbi je mogla igrati svojo igro, saj je vedela, da jo ponese majhen razkošni avtomobil nazaj v Grički grad, kjer jo čakajo marmornata kopalnica, Pollockova, plesi, tenišča in vožnje po trgovinah.

S seboj je bila prinesla dve beli vrtnici, ki ju je položila rajnikoma na grob. To je bilo njeno stališče do resničnosti. Čutljivost je bila s tem zvito utolažena, in če sta bila pokojnika mrtva — kaj drugega je mogla še storiti, kakor da jima je pustila nekaj cvetlic Pobegnila je pred ilovico in pred neogibno grozoto reči, ki jih cvetje zakriva: gnilobo, črve, kužne kali, in razpad. Še vedno se je igrala na površini življenja.

Krenila je v Carslake, kjer je vse prebivalstvo hitelo po sobotnih nakupih. Ko se je oglasila v Andrewsovi garaži, je našla "Cherryja" hudo razdejanega; z oljem zamazan pomočnik in vajenec sta pravkar odstranjevala vratilne čepe. Neki ležaj je bil pokvarjen.

"Najhitreje v ponedeljek, gospa."

"Ali mi lahko obljubite, da bo do ponedeljka opoldne nared?"

Gospod Andrews je menil, da lahko.

"Če bi mi ga potem zapeljali do "Hiše z zelenimi vetrnicami." Račun mi pošljite v Weyfleet.—Grički grad v Weyfleetu."

(Dalje prihodnjič)

Zakrajsek Funeral Home, Inc.
6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

Dva pogrebna zavoda
Za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite
A. GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
FURNITURE DEALERS
1053 East 62nd ST.
HEnderson 1-2088 - KEnmore 1-5890

Zavarovalnina
proti ognju in nevihti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO SE PRIPOROČA
DANIEL STAKICH
AGENTURA
KE 1-1934
15813 WATERLOO RD.

NE ODLAŠAJTE
z nakupom Černetove zdravilne kopeli tako hvaljene za učinkovitost pri prehladih, revmatizmu, odvišni teži, slabem obtoku krvi itd.
Vprašajte, ogleite si:
CHERNE HEALTH BATH
6904 St. Clair Ave., EXpress 1-8265
Cleveland 3, Ohio

Mario Kolenc — Louis Planinc

Samo **159.50** brez dodatkov — **CELA OPREMA**

NEUDAY CRANE

Lepa moderna Crane Neuday oprema napravi kopalnico privlačno in udobno.

Vsi komadi se lepo prilegajo skupaj; bleščeče beli in se njih površina prav lahko čisti. Imajo vse vdelane ugodnosti in bodo nudili dolgo let trajno uporabo. Vse najnovejše iznajdbe—CRESTMONT pipe imajo DIAL-ESE kontrole, da delujejo nemoteno in brezhibno.

Crane Neuday skupina opreme za kopalnico je ocenjena tako zmerno, da je zmore vsakdo. Zglasite se pri nas še danes, da vam razložimo vse ugodnosti.

Pokličite MU 1-4200

W. F. HANN & SONS
"Since 1907"
15505 EUCLID AVE. at TAYLOR
Trgovina je odprta vsak ponedeljek, torek, četrtek in petek do 8. ure zvečer

B. J. RADIO SERVICE
SOUND SYSTEM
INDOOR — OUTDOOR
Prvovrstna popravila na vseh vrst radio aparatov
Tubes, Radios, Rec. Players
Vse delo jamčeno
1363 E. 45 St. — HE 1-3028

Sporočamo našim narodnim domovom, trgovcem in posameznikom, da je prispela nova pošiljatev vina iz Slovenije iz leta 1947.

Belo vino, ŠIPON, iz ljutomerskih goric; črno-rdeče vino, kraški TERAN, ki vsebuje mnogo zdravilnih snovi, zlasti železa in take vrste kisline, ki povspešujejo prebavo in obnavljajo krvni obtok.

DRENIK BEVERAGE DISTRIBUTING, INC.
23776 Lakeland Blvd.
EUCLID, OHIO
Tel. RE 1-3300

EUCLID POULTRY
549 EAST 185th ST., KE 1-8187 — Jerry Petkovšek, lastnik
Vsakovrstna perutnina in sveža, prvovrstna jajca. Sprejemamo naročila za perutnino za svatbe, bankete in veselice, itd. NEKAJ POSEBNEGA: Prodajamo kokoši tudi zrezano na kose ter si lahko nabavite samo one kose, ki vam najbolj ugajajo.

PREDELUJEM IN PRENAVLJAM
kuhinje in kopalnice ter napravim lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfaltne pode in stene obijem z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).
Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.
Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

JOS. ŽELE IN SINOVI
POGREBNI ZAVOD
6502 ST. CLAIR AVE. — ENdicott 1-0583
Avtomobili in bolniški voz vedno in ob vsaki uri na razpolago.
Mi smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo.
COLLINWOODSKI URAD:
452 EAST 152nd STREET — Tel.: IVanhoe 1-3118

STAKICH FURNITURE CO.
Quality at a Price — Easy Terms
JAMES D. STAKICH, lastnik
IV 1-8288 — 16305 WATERLOO RD.

CHICAGO, ILL. FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL DEarborn 2-3179

Za praznike je Coke

Prazniki so dnevi zabav . . . in priročni zaboj šestih steklenic Coca-Cole je del teh zabav.

BOTTLED UNDER AUTHORITY OF THE COCA-COLA COMPANY BY
CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING COMPANY
"Coke" is a registered trade-mark. © 1952, THE COCA-COLA COMPANY

The NORTH AMERICAN BANK

OPEN YOUR CHRISTMAS SAVINGS ACCOUNT NOW!

Friends and Neighbors:

BE GENEROUS TO YOUR CHURCH AND ALL THOSE NEAR AND DEAR.

The Three Offices of North American Bank are ready to take care of your Christmas Expense for this year and for next year too!

The Christmas Club with its systematic plans from \$1.00 to \$10.00 a week — will make you the proud owner of a \$50.00 to \$500.00 Christmas Check, just one short year from now.

Loan Plans at thrifty rates, including life insurance, are available for Christmas.

Then there's the combination plan covering this year's expense with the Loan Plan and next year's gift problem with the Christmas Club.

Regardless of what your needs may be, see North American First for every money matter at Christmas.

Merry Christmas — Happy New Year and that's what it will be if we can help.

"Member Federal Deposit Insurance Corporation"

The North American Bank
6131 ST. CLAIR AVE. — 15619 WATERLOO RD.
3495 EAST 93rd STREET

Chicago, Ill.

BUSINESS OPPORTUNITY

SMALL RESTAURANT — Wilson-Broadway District. Full price \$2000. Shown by appointment. NEwcastle 1-2151

WANTED TO RENT

YOUNG BUSINESS MOTHER, 3½ year old son, urgently need 4 room unfurnished heated apartment. Any good location. South. Moderate rental. Call Timekeeper. Days LAfayette 3-7440, other times CAlumet 5-0325 or VIrginia 7-6728

REAL ESTATE FOR SALE

7 ROOM BRICK HOME in North Park, 2 bedrooms up and 2 down, 1½ bath, automatic hot water heat. Near schools, shopping, transportation and Slovak Church. \$20,500 or reasonable offer. Owner. IRving 8-2382

FEMALE HELP WANTED

I CAN OFFER A GOOD HOME to a competent woman. Mother is employed. Needs a trusted person to care for 3 little children. Near transportation and church. D.P. accepted. — PRospect 6-2546 Mrs. Mep. Between 10 and 1 p.m. Evenings and weekends BEverly 8-6525

WOMEN
WORK NEAR HOME
We Are Now Hiring
Assemblers
Press Operators
Steady Work — Overtime
Good Working Conditions
Paid Hospitalization — Insurance and Pension Plan
Holidays and Vacations
APPLY IN PERSON TO MR. STICKLING
ADVERTISING METAL DISPLAY CORP.
4620 W. 19th
CICERO, ILL.
BIshop 2-1242

HELP WANTED MALE

MEN
WORK NEAR HOME — WE ARE NOW HIRING
Shear Operators – Press Operators
Spot Welders – Folders
Steady work — Overtime. — With paid hospitalization insurance and pension plan — Holidays and Vacation.
Apply in person to MR. STICKLING
ADVERTISING METAL DISPLAY CORP.
4620 W. 19th — Cicero, Ill. — BIshop 2-1242